

Dne 22. maja: Poslanec Haggenhofer do-
biva dan na dan priznanja od ljudstva, ki odobra-
va njegovo postopanje povodom vseučiliškega skan-
dala v Gradcu. — Zunanji minister Aehrenthal in
skupni vojni minister Schönaich sta podala včeraj
ostavko, o koji se bo odločilo v ponedeljek. — V
ogrskem ministristvu je izbruhnila kriza. Vzrok ji je
nastop velikega dela neodvisne stranke proti vladi.

Dne 24. maja: V Gradcu so se vršile danes
demonstracije mesarskih pomočnikov, ker sta
imela dva mesarja svoje prodajalne odprte. — Češka
društva namenavajo prirediti v Pragi za cesarjeve
navzočnosti slovenski jubilejni slavnostni spre-
vod. — V obeh zbornicah se dela na to, da bi odstopili
avstrijski delegati z ozirom na uspeh skupnega mi-
nistrskega sveta.

Dne 25. maja: Kakor pišejo listi, cesar ni
sprejel ostavke ministrov Aehrenthala in Schönaicha.
— V Petrograd se pripelje danes odposlanstvo av-
strijskih Slovanov državnih poslancev, ki pride pri-
pravljat vseslovenski shod, ki naj bi bil v Rusiji
leta 1909.

Somišljeniki! Somišljenice!
Zahtevajte v vseh prodajalnah in
tobakarnah vžigalice „Slovenske
krščanske socialne zveze“: V ko-
rist obmejnim Slovencem!

Razne novice.

* **Iz davčne službe.** Davčni upravitelj mari-
borskega davčnega urada g. Julij Eckröder je sto-
pil v pokoj.

* **Iz pošte.** Poštni kontrolor Anton Scher-
baum je prestavljen na lastno prošnjo iz Celja v
Gradec. — Poštni upravitelj Jožef Perkounig je pre-
stavljen iz Zidanega mosta v Gradec. — Poštna
aspirantka Marica Pernat v Pilštanju je dobila tam
službo poštne upravitelje.

* **Iz šole.** Stalna učiteljica Marija Klemenčič
v Bruku ob Muri je imenovana za stalno učiteljico
na tretji mestni dekliški šoli v Mariboru; stalna učitel-
jica pri St. Vidu pri Planini Ivana Zupančič za
stalno učiteljico na dekliški ljudski šoli v Šmarju
pri Jelsah. Stalna učiteljica v Prihovi Natalija Krec
je dobila dovoljenje, da se omoži s tamošnjim na-
učiteljem Lovrencom Serajnik.

* **Učiteljska mesta** so razpisana in sicer me-
sta učiteljice v Dramljah, Slivnici pri Celju in pri
Sv. Stefanu, v Braslovčah mesto učitelja in na eno-
razredni šoli pri Sv. Miklavžu nad Laškim mesto
šolskega vodja. Prošnje do 20. junija t. l.

* **Za S. K. S. Z.** so darovali: Duhovniki,
zbrani na dekanijski konferenci v Jarenini, 8 K. Da
bi našli po vseh lavantinskih dekanijah posnemanje!

* **Gledališke predstave v Mariboru.** Člani
slovenskega gledališča v Ljubljani prirede pod vod-
stvom g. A. Danila v tukajšnjem Narodnem domu ta
teden več predstav. Otvoritvena predstava, Bern-
steinov „Tat“, je bila v torek, v sredo „Ob svojem
kruhu“, ljudska igra v 4 dejanjih. V četrtek se pred-
stavlja Cankarjevo „Pohujšanje v dolini šentflorijan-
ski.“ Pred vsem pa opozarjamo na Meškovo igro
„Na smrt obsojeni“, ki se bo igrala v soboto. Noben
Slovenec mariborskega okraja naj bi ne zamudil te
igre. Slika nam življenje koroških Slovencev. V ne-

ma nizzoljama. Gornja poprečna meja je prav zani-
mitiva; ne bom se namreč motil, če mislim, da je
čez dolino šla pod takozvano Minerlovo puščo nad
Zmrzlenikom, kjer je še danes označena po dveh
hrastih na travniku; vzhodno od njih se je držala
jarka, po kojem priteče Polički potok iz hribov, za-
padno pa se dvigala na negloboko, a narjavno pre-
seko v brdnem slemenu; sicer pa je mejo tudi zato
prav lahko spoznati, ker se ravno tukaj (312 m) do-
linica ob Poličkem potoku prevahala v dolinico, ki drži
proti Sv. Ilju.

Nadškof pa prejetega zemljišča ni obdržal za
se, ampak ga takoj v zvezi s svojimi dušami z vse-
mi pravicami, ki so bile na njem, daroval kratko
prej ustanovljenemu samostanu admontskemu. Tako
govori zgodovinsko poročilo. 1139 se ime Jarenina
(v Slov. gor.) nahaja zapisano prvokrat, in je po-
sestvo, o kojem govorimo, prvo, ki so ga admontci
dobili v tem kraju. Cita se sicer, da bi Admont bil
že pri ustanovitvi (1074) dobil neko posestvo v Ja-
renini v Slov. gor.; ali to je pomota, ki je nastala
po zamenjavi te Jarenine z „Jaring“ v Zavzalu
in se pojasni, ako se razne listine primerjajo.

Kaj pa vemo o Jareninskem dvoru? Gotovo je
že pod grofom Witenwaldom na zemljišču stalo ka-
ko poslopje, s kojega se je ono upravljalo. Gotovo
je pa tudi, da to ni bil sedanji dvor, ki je iz no-
vejše dobe; mimo tega je prvotni dvor baje stal ne-
koliko nižje od sedanjega; tako se namreč govori,
zapisanega pa ni nič.

Admontci so v svrhu oskrbovanja posestva na
dvoru ustanovili takozvano proštnjo in, kakor pra-
vijo stari zapiski, od nekaj pred vsem gojili vin-
sko trto.

Mek 1139 in 1160 je nadškof ustanovil jare-

deljo bo opereta „Mamzelle Nitouche.“ Zadnja igra
bo prihodnji ponedeljek in sicer Batistinova „Velika
srenja.“ Začetek je ob 8. uri zvečer.

* **Zveza slovenske mladine.** Kakor je iz okli-
ca na uvodnem mestu razvidno, bo na binkoštni
ponedeljek v Ljutomeru ustanovni shod Zveze slo-
venske mladine. Organizirana bo ta Zveza po uzoru
Zveze telovadnih odsekov, torej v velikem okvirju
Slovenske krščansko-socialne zveze, vendar pa s
svojim vodstvom. Za to novo zvezo priskrbeli smo
tudi krasne znake: majhen ščit s slovenskim
poljem; čez trobarvno polje se vije križ v zeleni
barvi, in okoli križa so zlate črke: S. M., to je:
Slovenska mladina. Na shodu v Ljutomeru bodo
mladeniči te znake že lahko pripehi na svoja prsa.

* **V spomin blagemu profesorju Ignacu Po-**
kornu. Ni ga več med nami! Se pred dobrim ted-
nom je spolnjeval svoje dolžnosti na gimnaziji; ni-
kdo pač ni sanjal, da ga bode krila že danes hlad-
na zemlja. Ko se je 20. maja razširila vest o nje-
govi smrti, ni hotel nikdo verjeti, da bi kruta usoda
tako ravnala s človekom. Izgubili smo svojega
dobrega učitelja, obitelj bode vedno pogrešala svo-
jega skrbnega očeta. V petek 22. t. m. smo spre-
mili ob veličastnem sprevodu, zaslužnega moža k
večnemu počitku do južnega kolodvora, od koder se
ga prepeljali v Ljubljano. Udeležba je bila veli-
kanska; vsi dijaki tukajšnje gimnazije, profesorski
zbor, zastopniki drugih šol, častita duhovščina,
mnogo gospodov in gospa je žalovalo za mirnim mo-
žem z obitelji, katero je zadel jako hud udarec.
Pred hišo so zapeli dijaki žalostinko „Blagor mu.“
Sprevod je vodil preč. g. kanonik in župnik sam.
Lj. počasno so se razšli spremljevalci na kolodvoru;
vsi so bili nekako redkobesedni; zdel se nam je ta
pot do kolodvora res pot prave žalosti, katero je
motila edino le nemška molitev. Pokorn je bil
tih, miren, toda trden značaj. Rodom Ljubljčan
se je krčevito oklepal svoje kranjske domovine, da-
si mu ni bilo službovanje v domovini nikdar po vo-
lji. Najbolj dokazuje njegovo ljubav do rodne zemlje
večkratna želja, katero je izražal še popolnoma
zdrav, da mora biti pokopan v Ljubljani, v svojem
rojstnem kraju. Kot tak je spoštoval vedno svojo
slovensko mater in vcepjal to spoštovanje in ljubav
do materinske tudi svojim otrokoma, katera je
vzgojeval s svojo zvesto družico tako, kakor zah-
teva to sveta narodna dolžnost od vsake slovenske
obitelji. — Ranjki je prebil mnogo bridkih ur v
svoji mladosti. S svojo skrbno materjo je živel v
Ljubljani, kjer sta se šolala z bratom. Mati je bila
strežnica, ki je bila znana kot najmarljivejša, zve-
sta in do skrajnosti točna služabnica, ki je vzgoje-
vala svojega otroka na vzoren način. Nji je pomagal
Ignac vzdrževati gospodinjstvo s poučevanjem, bil
je marljiv, nadarjen in vzoren dijak, katerega so
vedno klicali po imenu Nace. Mnogo se je trudil po-
zneje s študijem na vseučilišču; premagal je vse
s svojo vstrajnostjo. Služboval je dalj časa v Trstu
in nato v Mariboru. Kot definitivni profesor se je
oženil z blago Ivano Skaletovo, ki mu je bila uda-
na, zvesta družica, ki je pazila na svojega moža
vsikdar, kakor more streči le mati svojemu otroku.

— V šoli je bil vzoren učitelj, saj je živel le za
obitelj in za zavod. Napeljeval je mladino z mirni-
mi nasveti na dobra pota, vzbujal jo za delo in se
trudil na vse načine, da bi se dijaki tudi česa na-
učili in uspevali v svojih študijah. Dasi je bil strog,
ga je dijaštvo ljubilo, ker je videlo povsod tudi nje-
govo dobro srce in bilo prepričano o njegovem bla-
gem namenu in njegovi očetovski skrbi. Bivši nje-
govi učenci so gotovo le polni hvalečnosti in bodo

hranili zvesto spomin na svojega blagega profesorja
Ignaca Pokorna.

* **Nemški mariborski profesorji** — pravi kul-
turosose. Mariborčanka kaj rada napada slovenske
učitelje in profesorje, samo da jih denuncira na zgo-
raj. Lepih činov svojih nemških ljubljencev pa no-
če nikdar videti. Po celem Mariboru govore ljudje
o nastopu profesorja Försterja iz realke in pa telo-
vadnega učitelja Truppa. Ta dva velenemca sta bi-
la na vežbališču, ko so se igrali gimnazijci. Da bi
pokazala svojim realcem, kako korajžo da imata, sta
se spustila v prepir z gimnazijci. Profesor dr. För-
ster se je spozabil celo in prijel enega dijaka za
vrat in mahnil po njem s palico. Gimnazijec se je
zelo premagoval, kakor je sam rekel, da mu ni vr-
nil zausnice. Toda vedel je, da ima konečno nemški
profesor vedno prav in se spomnil tudi v pravem
trenutku, da se je treba gimnazijci tudi nasproti ta-
ko izobraženemu akademiku dostojno obnašati. Za-
brusil je lepo mirno doktorju Försterju v zobe in ga
omilovaje opozoril vpričo mnogih dijakov, da se pač
ne spodobi za akademsko izobraženega človeka, se
pretepati, tem manj pa bi se smel tepsti profesor z
dijaki na javnem prostoru. To je nemška kultura,
kaj ne, častita Mariborčanka? Z lepimi besedami se
je prepiral tudi g. Trupp z dijaki. Dobro bi bilo,
da bi ravnateljstvo poučilo ta nemška pedagoga, ka-
ko se naj vedeta na javnih prostorih, da ne dajata
dijakom pohujšanja. Če bi slovenski profesor kaj ta-
kega zagrešil, hitro bi se oglasili očetje iz Gradea
in skrbno preiskovali vso zadevo. Germanije pa le
ne vznemirjati!

* **Plojevi najnovejši izrazi.** Kakor se nam je
sporočalo, je dr. Ploj dne 10. t. m. grozil na Dunaju
Pišek, da bo naše poslance ožigosal zaradi nujne-
ga predloga za Bukovce. To se je točno zgodilo že
tako v „Domovini“ dne 20. t. m. Zraven pa so v
tem dopisu tudi tle značilni izrazi: „jetična Kmpč-
ka zveza“, „jezuitizem v politiki“, „nemoralna in sra-
motna gonja nekaterih mladik kaplanov in gospod-
stva željnih fajmoštrov proti dr. Ploju“, „nahujška-
ni in očividno zapeljani ljudje“, „politikujoci duhov-
niki“, „hujskajoči kaplani in fajmoštri“. Zares, ve-
liko se je že naučil dr. Ploj v liberalni družbi. Da
ne bo mogel tajiti dr. Ploj svojega spisa, se nam
sporoča še iz Dunaja: Dr. Ploj je grozil v pone-
deljek, dne 18. maja popoldne posl. Pišek z ožigo-
sanjem. Niti Jezovnika niti Robleka še ni bilo na
Dunaju. V sredo, dne 20. t. m. pa prinese že „Do-
movina“ ožigosanje! Nepobitno je torej, da je „Do-
movina“ samo od dr. Ploja mogla dobiti poročilo!
Ali je Ploj tako hitro pozabil, kaj so Celjani o njem
pisali? Ali naj to ponatiskujemo od številke do šte-
vilke, da ne bo več tega pozabil?

* **Sami se bijete!** Dr. Ploj je v „Domovini“
uprav besen, da sta tudi Pišek-Korošec stavila nuj-
ni predlog za bukovske pogorelec. Gotovo je nam-
reč, da je to notico dr. Ploj sam pisal ali jo veli
pisati, ker je že baje na Dunaju grozil z „ožigo-
sanjem.“ Čudimo se, da Ploj piše ali da, pisati se kaj
o „jezuitizmu“, o „nemoralni in sra-
motni gonji nekaterih mladik kaplanov in gospod-
stva željnih fajm-
štrov“ (čujte!) proti njemu, o hujskanju politiku-
joče duhovščine itd. Cela notica je sploh zelo po-
učna za one kmete in duhovnike, ki mislijo, da je
Ploj še vedno „konzervativen.“ Najboljše pa je, da
se Ploj brani proti temu, da se drugi poslanec
vmešavajo v njegov okraj in da imenuje to politič-
no nepoštenost. V „Novem Slov. Stajercu“ pa čita-
mo, torej v listu, ki ga plačuje dr. Ploj za svojo
politično slavo, tam čitamo v zadnji številki, kako

V 12. in 13. stoletju je na Stajerskem slovela
neka plemenita rodbina „Jaring“, o kateri se pa
doslej iz listin ne ve, da bi bila v zvezi z našo
Jarenino; vendar ni izključeno, da je bila posest-
nica Jarenine pred Witenwaldom. Pripovedka nam-
reč govori o nekem grofu Jaringu, ki je v Jarenini
imel grad in cerkev.

(Dalje prihodnjič.)

Smešnice: A: „Ali Vas smem povabiti v nede-
ljo na obed?“ B: „Hm, no, pravzaprav sem že napol
obljubil drugam! Kaj bo pri Vas na mizi?“

Prazen trud: Julci (godna za možitev je
z bratom naredila izlet v gore): „Karol, glej, kako
čudovito lepo, kako romantično! Tukaj bi za vselej
obsedela!“ — Karol: „Zdi se mi, da boš doma tuč
obsedela. Radi tega bi pač ne bilo treba toliko tru-
da v planine!“

Bridka pritožba: „Veste, soseda, z mo-
jim možem ni več za shajati. Vedno moram imeti pred-
zadnje besedo.“

d Iz šole. Katehet: „Kaj ne vidimo duše?“
— Ker je pod kožo.

d Zadnja cena. Kupec: Torej koliko stane
obleka? — Zid: Prepričati vas hočem, da vam po-
strežem dobro. Jaz nisem eden tistih, ki zahtevajo
60, 50 ali 40 kron, rečem vam, obleka stane 30 kron,
in to je zadnja cena! — Kupec: Jaz tudi ne rečem,
da dam 10, 15 ali 20 kron, dam vam 8 kron in ne
vinarja več! — Zid: Dajte denar, kupčija je sklen-
jena!

ninsko župnijo, ki jo je bil sestavil iz pokrajin,
tvorečih danes sledeče župnije: Sv. Ano na Krem-
bergi, Sv. Lenart, Sv. Trojico, Sv. Jurij v Slov.
gor., Sv. Jakob, Jarenino, Sv. Ilj, Spodnje Kuni-
gundo in menda tudi Svičino s Sv. Jurijem ob P.,
ki je pa, če je spadala k Jarenini, čez kratko bila
od te odločena; vrhu tega je še del Sv. Marjete
spadal k Jarenini. Bržeas z ustanovitvijo jareninske
župnije je tudi njo nadškof podelil admontcem in si-
cer tako, da je župnik v gospodarskih stvarih bil
odvisen od admontskega opata, v duhovnih pa od
nadškofa. Iz zadnje pripombe moramo sklepati, da
so jareninski duhovniki bili posvetni. Gospodarske
razmere si imamo misliti tako-le: župljani so du-
novni oblasti imeli dajati desetino; dve tretjinki te
desetine sta bili nadškofovi, ena tretjinka župni-
kova, v tem slučaju admontskega samostana, ki je
župniku, da mu zagotovi dohodke, dal nekoliko zem-
ljišča, in, da mu jih zboljša, menda prepuščal ne-
kaj desetine. Čez nekoliko let in sicer kmalu po
1187 pa je župnija admontcem prišla iz rok; zakaj,
se ne (da trditi, ker je listina nejasna. To je bila
za admontce občutna izguba. Zato so nadškofa pro-
sili, naj jim župnjo zopet podeli, in on je to res
1202 storil in sicer potrdil jim stare pravice in s
pristavkom, da so župniki, in sicer posvetni duhov-
niki, ne le v gospodarskih, ampak tudi v duhovnih
stvarih odgovorni admontskemu opatu. Odstižhal
admontci župnije niso več izgubili. Razmerje gospo-
darsko in duhovno pa se je tekom dolgih let neko-
liko izpremenilo.

Razločevati nam je jareninsko posestvo, ki so
ga admontci imeli kot lastnino, in pa župnijo, ki kot
taka ni bila njihova lastnina, vendar njim dajala
lepe dohodke.

se vmešava dr. Ploj v Rožkarjev okraj. Stoji namreč: „Državni poslanec dr. Ploj je posredoval za občino Bunčani (volilni okraj Rožkarjev), da se odpravijo nedostaki pri strugi Mure, ker jim preči Mura spodkopavati vas.“ Rožkar se zaradi tega ne bode pritoževal, on želi dobro svojim volilcem, naj pride od koder koli. Toda dr. Ploj po takih dejanjih, in mi se jih lahko več navedemo, nima pravice pisati tako nespodobno o Korošcu in Pišek, ako storita tudi za njegove volilce kaj dobrega. Uskoštvo je dr. Ploju tako zmešalo glavo, da že ne ve, kaj piše v svojem listu in kaj v celjskih liberalnih listih!

*** Mladenci, v Ljutomer!** Vsi slovenski krščansko misleči mladeniči so dne 8. junija povabljeni v Ljutomer. Brez razlike vsi mladeniči, ki so krščanskega in narodnega mišljenja. Volilno pravico za odbor Zveze slovenske mladine imajo pa seveda samo isti mladeniči, ki so udje kaknega izobraževalnega društva ali pa naravnost Slovenske krščansko-socialne zveze. Ljutomer se je izvolil radi tega, ker je v Slovenskih gorah in na Murskem polju največ mladeniških zvez. Letos Ljutomer, drugo leto pa poletimo kam drugam!

*** Jubilejno pobožnost** in duhovne vaje za ljudstvo pri Mariji Snežni od 28. do 31. maja bodo vodila oo. misijonarja, kapucina iz Ljubnice, B. Cirič in L. Črček.

*** Pozor, slovenska društva!** Liberalno učiteljsko se trudi, da bi tudi naša različna društva dobila pod svojo komando. Solovodja Pesek razpošilja sedaj pozive na vsa društva, naj pristopijo k njegovi Zvezi narodnih društev, na katero bodo, liberalni učitelji vihteli svoj bič. Pozor, torej!

*** Društvo za varstvo otrok in oskrbo mladine.** Somišljeniki pozor! Iz časnikov je znano, kaj se je zgodilo, ko se je ustanovilo to važno društvo za Maribor: v odbor niso namreč pustili niti nobenega duhovnika, niti sploh kaknega Slovence, čeravno se je zlasti duhovščina izmed vseh stanov gotovo najbolj zavzela za društvo že pri njega snovanju ter je bila tudi pri ustanovnem zborovanju dokaj zastopana. A deželnosodni svetnik Liebisch, ki je vodil celo akcijo za ustanovitev društva, je dal na tem zborovanju prečitati kandidatno listo z imeni oseb, o kojih je trdil, da so se prostovoljno za to javile. A čudno; eden izmed teh, poslanec Wastian, se oglasi, da mu ni mogoče odborništvo sprejeti, zato želi, naj se mesto njega voli — župnik Mahnert; Da je bil res ta način, kako so hoteli losvonom-agitatorja Mahnerta spraviti v odbor, prej točno dogovorjen, je bilo takoj vsakomur jasno, in s tem tudi očitno, kakšne namene so hoteli združiti tudi s tem društvom: nemškonaacionalno-protestantske. Poslanec dr. Korošec je v tej zadevi interpeliral justičnega ministra. Črez dolgo časa se je pa ojunaril in poslanec Markhl s protiinterpelacijo o dr. Korošcevih „lažeh.“ In zadnja „Marburgerea“ je po dolgem premisleku slednjic le črhnila tudi besedo o obeh interpelacijah, pri tem pa kakor blazna meče laži krog sebe o slovenski nesramnosti, nestrpnosti in lažljivosti, čes, da je itak bil v odbor izvoljen tudi katoliški duhovnik itd. Radovedni smo, ali ji bo njen prijatelj Liebisch prižgal v tej zadevi potrebno luč. — Priobčili pa smo to v to svrhu, da so naši somišljeniki pri snovanju enakih društev zelo previdni ter si zagotovijo potrebne garancije, da ne bi bili izpostavljeni enakim spletkam. Menimo, da tudi justičnemu ministrstvu, ki je sprožilo to akcijo — če jo smatra za resno — ne more biti vse eno, kako se njegovi organi pri izvršitvi tega načrta vedejo.

*** Posojilnice** v dravinjski dolini. Izjava. V 54. stev. je prinesla „Domovina“ notico, v kateri pravi, da sem baje pri inšpiciranju (pravilno se mora glasiti reviziji) dravinjskih posojilnic našel velik nered. Ker je namen te notice jasen in se v notici omenja neresnično dejstvo ter poroča o mojem uradnem poslovanju, sem primoran v prilog dobri stvari sledeče izjaviti: Posojilnice v Žičah, Prihovi in Zrečah, katere sem revidiral, natanko upoštevajo določbe pravil, zakonov in od zveze dana navodila. Pohvalno je omeniti požrtvovalno in nesebično delo članov načelstva, osobito tajnikov. Ljubljana, dne 20. maja 1908. Vlad. Pušenjak, nad-revizor.

*** Dr. Ploj med liberalci.** Dolgo je tajil dr. Ploj svoje tajne zveze z besnoliberalno „Domovino“ in lažljivim „Narodnim Listom.“ Toda nekateri dopisi zadnjega tedna nosijo tako jasno pečat Plojev, da jih ne bo mogel vtajiti, in če bo jih tajil, mu nihče ne bo več verjel. Huduje se namreč, zakaj so se tudi poslanci Slovenske kmečke zveze, potegnili za pogorelec v Bukovcih. To je res vzoren zastopnik svojih volilcev, ki se jezi nad svojimi tovariši, če se zavzamejo tudi za njegove volilce. Zahvaliti bi se jim moral za to pomoč, a glejte ga Ploja, on ima drugo navado, besno napada dr. Korošca in v „Narodnem Listu“ smeši kmeta poslance Piška. Ta Plojev izbruh je posebno značilen za njegovo politično hvaležnost, kajti Korošec in Pišek sta bila, ki sta se zavzela zanj pri Kmečki zvezi, ko je tičal v najgršem blatu, in so ga zadržali celo njegovi najboljši prijatelji v Ptuj. Plojev je tudi od Ploja, da se zdaj zateka k celjskim liberalcem, ki so ga tako nesramno blatili in grdili ob zadnjih volitvah. Ni vsakemu možu čano, da bi se tako spreminjal!

*** Dr. Kukevec** — ali je to krščansko? Dr. Kukevec zatrjuje na shodih vedno, da ni proti veri,

da je njegova laži „Narodna stranka“ tudi krščanska itd. „Narodni List“ pa, ki je glasilo Kukeveve stranke, piše v zadnji številki na str. 4, da je verska zaslepljenost, ker je letos nad 600 katoliških Slovencev šlo v Lurd počastit Marijo. Dr. Kukevec! ali je to lepo, če človek na shodih govori, da ni proti veri, uredniku „Nar. Lista“ pa ne zabrani pisati tako brezversko?

*** Spindler** — urednik „Nar. Lista“ iznašel osmi sv. zakrament. „Nar. List“ piše v zadnji številki, da je v posojilnici na Dolu pri Hrastniku parček, ki živi v osmem sv. zakramentu brez župnikovega blagoslova. G. Spindler! kateri pa je ta osmi sv. zakrament? Bržčas ste ta zakrament postavili Vi za „Narodno stranko“, da bi postala sčasoma bolj krščanska.

*** Roblek se hvali.** Dični Roblek, ki zna sicer prav dobro in na svojo korist mešetariti s hmeljem, bi rad veljal doma tudi kot velik politični mešetar. In tako čitamo v „Domovini“ očitno iz njegovega peresa: „Znano pa nam je, da se je od Slovencev zlasti poslanec Roblek trudil pridobiti svoje klubove tovariše za skupen nastop in glasovanje proti vladi.“ Slovenski poslanci so se sladko smejali, ko so čitali te besede, ki kažejo, kaj bi Roblek rad bil na Dunaju, a vendar ni. Upliven bi rad bil, pa je uboga reva, katerega nihče ne posluša in ne pogleda. Da bi se še večjega pokazal pred svojimi zvestimi ljudmi, je udaril zraven po dr. Korošcu, čes, ta pa je delal za vladu, ni si upal proti vladi, kakor jaz, Franc Roblek, hmeljski mešetar iz Zaleca. Udaril je seveda ne samo po dr. Korošcu, ampak tudi po resnici, kajti dr. Korošec je imel celo korajžo, naznaniti svoje stališče vladi, dočim se je junak Roblek bojazljivo plazil med glasovanjem po stranskih prostorih.

*** Slovensčina v soli in Narodna stranka.** Narodna stranka si je delala veliko upanja, da bo nemškutarske Štajercijance, ki so baje tudi tako napredni kakor narodni strankarji, pridobila za slovensko stvar. To nado je tudi navajala med vzroki, ki bi naj opravičili njen postanek. Kakor druge nade, jo je tudi ta kruto varala. Dosegla je ravno nasprotno. Vzdrnila je sicer Štajercijance, napolnila jih je s samozavestjo in vzbudila v njih smisel za združitev, toda ponarodila jih ni. Še bolj so po nekaterih krajih zbesneli zoper najnavadnejše pravice slovenskega jezika. Tak slučaj se je med drugim zgodil pri Sv. Petru pod Sv. Gorami. Tam so Štajercijanci, katere je pri zadnjih državnozbornih volitvah Narodna stranka porabila kot svoje najboljše agitatorje proti Kmečki zvezi in ki so tudi vsi kot en mož volili Žurmana, nabirali podpise za samonemški poduk v ljudski soli in so tudi res nabrali zelo veliko podpisov. Vodje Narodne stranke niso vstali v svetem ognju narodnega razočaranja proti svojim nekdanjim zaveznikom, temveč so se tiho umaknili, kakor z vodo politi kužki. In še hujsko krivdo so si nakopali na „narodno“ vest. Meseca majnika je Narodna stranka v St. Petru priredila shod, na katerega je vabila z javnimi lepaki. Na vsopredu tega shoda je tudi bila točka: slovensčina v ljudski soli. Pa glejte te narodne junake! Niti besedice si niso upali izpregovoriti o tej točki, ker so se z bali navzočih Štajercijan- cev. Da, da, proti Kmečki zvezi znate ropotati, pisati in tuliti, nasproti Štajercijancem pa vam srce takoj pade v tresoce se hlače. Junaki žalostne podo- be! Vzpričo take strahopetnosti se moramo vprašati, ali ima Narodna stranka še sploh pravico do obstanka. Slovenske narodnosti, ki je bojda glavna točka njenega programa, ne brani nič, temveč se umika pred svojimi naprednimi nemškutarskimi zavezniki. Čemu je še torej na svetu? Mislim, da je najboljši pogodil tisti, ki je rekel: zato, da zga- go dela!

*** Psovani kmetje.** Vse liberalno časopisje, tudi slovensko, psuje katoliške nemške kmete, kar so se hoteli udeležiti promocije katoliškega dijaka iz kmečke hiše na graškem vseučilišču. Poročali smo o tem že zadnjič. „Slovenski Narod“, dnevnik naših liberalcev, je ob tej priliki zapisal dne 20. t. m., da so kmetje „pijana tolpa“. Kadar pridejo dr. Kukevec, Spindler itd. med kmete, opomnite jih na to ljubeznivost glavnega liberalnega glasila! Zdaj se izvejo tudi podrobnosti, kako nesramno so nastopali nemški in slovenski smrkolini, ki se imenujejo tudi liberalne dijake, proti kmetom. Izivali so kmete in krivali nad njimi: „Vun s kmečko blago!“ „Kmečki buteljini!“ „Svinjski kmetje.“ Čujte kmetje, tako govori slovenski in nemški liberalci o Vas! Liberalci in liberalnih listov se moramo ogibati kakor steklega psa.

*** To so narodnjaki!** Pretečeno nedeljo so priredili nemški liberalci in nacionalci in radikaleri brezverci v Gradcu shod v obrambo „svobode“ proti takozvanemu „klerikalizmu“. Mi dobro vemo, kaj pomeni liberalna svoboda: neomejena prostost za liberalce, za katoličane pa pritisk, nasilstvo in zatiranje. Za omenjeni shod, na katerem so liberalni nemški dijaki, uradniki, učitelji, pomočniki prodajali svoje surovosti, se niti ne-bi zmenili. Prisilili so nas k temu slovenski liberalni vseučiliščniki, katerim je društvo „Triglav“ in društvo „Tabor“ tisto ogujšice, ob katerem si grejejo svoje mrzle duše. Ti slovenski liberalni dijaki so namreč na tem shodu bili očitno zastopani in v prav mnogem številu zbrani. Rudečica sramu in jeze nam je zalila obraz, ko smo v časnikih brali to poročilo. Za Bo-

ga milega, kaj imajo vendar slovenski dijaki opraviti na shodu najbolj zagriženih nemških kričačev? Kaj imajo opraviti na shodu, kjer so se naneramejše izmerjali katoličani, zasmehovale najsvetejše verske resnice o Bogu in Materi božji, kjer so se surovo psovali kmetje, čes, da niso za drugo, nego da jedo knedeljne, kjer so se tudi grdo napadali Slovani. Kaj imajo slovenski dijaki iskati na shodu tistih, ki drugače imajo za nje samo batine, na shodu najbesnejših narodnih nasprotnikov, ki imajo za Slovence samo gnojnico in bič? To je sramotno ponižanje naše narodnosti, zoper katero v imenu poštenega slovenskega ljudstva odločno protestiramo! Pa dobro vemo, kaj jih je vleklo tja! Liberalno srce! Sovraštvo proti katoliški cerkvi in vdanim njenim sinovom je bilo močnejše nego slovenski ponos. Od zdaj naprej slovenski liberalni dijaki ne bodo mogli več trditi, da je njih geslo: Narodnost nad vse. Zveza z najgršimi nemškimi nasprotniki našega naroda je pokazala njih pravo geslo: Liberalizem nad vse!

*** Uime** (toča, povodnji itd.) se bližajo. Opozorimo vse občine, da vsako uimo takoj naznanijo davčni oblasti in zahtevajo cenitev škode po komisiji ter odpis davka; odpisani davek znaša sicer malenkostno svoto, toda dotična cenitev škode je merodajna za podelitev podpor iz zaklada za uime. Tudi naj občine v bodoče pri uimah svojo dolžnost bolj vestno izvrše, da se jim more pomagati; oblastim je treba dati vse mogoče podatke o škodi, o družinskih razmerah, o premoženjskem stanju poškodovanih na roko; to delo oblastij zelo olajša in pospeši.

*** Tržne vesti.** 23. maja 1908. Cene so jako nestalne, kupci jako slabe volje ter si ne upajo seči po blagu, pač pa so ponudbe deloma večje. Ali tudi ponudniki se ne upajo prav na dan s svojimi majhnimi zalogami. Vsestransko se poroča, da so setve v dobrem stanju, akoravno je v nekaterih pokrajinah dež že potreben. Posebno na Češkem, kjer je izdatni dež padel, stoje setve jako lepo. Tekom tedna je padla majščenica na 50 v. Najnižje je stala pšenica za maj v četrtak. Pšenica je draga, moka pa ne gre nikamor. Mlini, ki so svoje obratovanje zmanjšali skoro na polovico, imajo še zadostne zaloge. In sedaj se pogajajo mlini, da bodo obrat sploh popolnoma ustavili. Budimpeštanski mlini cenijo povprečno pšenično moko: št. 0, 17 K 20 v, št. 1, 17 K, št. 2, 16 K 80 v, št. 3, 16 K 60 v, št. 4, 16 K 40 v, št. 5, 16 K, št. 6, 15 K 80 v, št. 7, 15 K, št. 8, 7 K 40 v; rženo moko št. 0, 16 K, št. 0-1, 15 K 60 v, št. 1, 15 K 20 v; otrobi debeli 6 K 10 v, fini 6 K; klajna moka 7 K 30-50 v (vse za 50 kg). Klajna moka in otrobi so izgubili nekaj na ceni in zanimanju, ker mlini ne morejo doseči ugodnih cen. — Na trgu s sirovim sladkorjem je zapihal drug veter. Kuba je postala splošno znana. Položaj Kube je ne le zadovoljiv, ampak celo izvršen. — Svinjska mast je padla. — Živina (Dunaj). Na zadnji sejem se je priglašelo nekaj manj živine, vsekakor je prigon zadostoval odjemu. Cene so nizke, živine dovolj povsod in prodajalci se morajo zadovoljiti s slabimi cenami. Cene volov so šle za 2 do 3 K. Nižje cene so izkoristili zalagatelji Trstia in Pulja.

Mariborski okraj.

m Poučno-zabavni večer „Slovenske Čitalnice“ v Mariboru je v četrtek dne 4. junija v mali dvorani Narodnega doma ob priliki Trubarjeve 400 letnice. Govorila g. dr. Anton Medved in dr. Ljudevit Pivko o Primožu Trubarju, o začetkih reformacijske književnosti in o kulturnem stanju v reform. dobi. Gostje dobrodošli. Prost vstop.

m Maribor. Pri stavbi nove topničarske vojašnice je padel 72letni tesar Jurij Osanko 4 metre globoko ter si zlomil desno nogo.

m Maribor. Utopil bi se skoraj dne 21. t. m. v Dravi sedemletni deček Maks Koren. Ze ga je nešla Drava kakih 300 korakov daleč, ko zasliši deželnoobrambni korporal Jožef Tremel kričanje na pomoč. Takoj zapusti vežbališče ter skoči odločno v vodo. Z velikim naporom se mu končno posreči, da reši dečka. Ker pa je že bil popolnoma spehan, skoči tudi deželnoobrambni četovodja Karol Krobat v reko in spravi obadva na suho.

m Umrla je v Kamnici 19. t. m. č. šolska sestra M. Donata Falež iz Maribora, rojena v Orehovi vasi pri Slivnici v 27. letu svoje starosti. Priporoča se v blag spomin.

m Izlet k Sv. Urbanu priredi Slovenska čitalnica v Mariboru v nedeljo, dne 31. t. m. Izletniške spremlja pevski zbor. Zbirališče ob pol 2. uri popoldne Narodni dom, odhod ob 2. Gostje dobrodošli.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Dne 13. maja 1908 je bilo tukaj dopuščanje in obdarovanje bikov in sicer je bilo prignanih 48 glav. Darila (premijs) je dobilo 21 posestnikov za svoje bika in sicer: 1. državno darilo 60 K g. Ignac Breznik iz Zgornje Žerjave, 2. drž. darilo 50 K g. Ivan Rožkar, drž. in dež. poslanec, Malna. Deželna darila so dobili: 1. Sparavec Alojz 40 K; 2. Markovič Jožef 30 K; 3. Marhold Jožef 30 K; 4. Kocbek Franc 20 K in 5. Krambergar Martin 20 K. Okrajna darila so dobili sledeči: Lovrenčič Marko, Dimat Jurij, Braček Matija, Čučko Simon, Purgaj Karol, Domanjko Fr.,

Schönwetter Janez, Stuber Franc, Pauline Matija, Sirk Leopold, Gomzi Jože, Rebernik Franc, Skamlec Val in Fras Jožef.

m Fram. Celjski liberalni listi na nelep način napadajo našega priljubljenega poslanca Fr. Piška. Očividno je, da ti napadi izhajajo iz peresa dr. Ploja. Dosedaj smo pustili njegove shode pri miru, toda ako noče Ploj miren biti, tudi mi ne bomo. Ploj ima vse potrebe, da mirno in tiho čaka, da mu poteče poslanska doba.

m St. Ilj v Slov. gor. Uvodni članek v zadnji številki „Slov. Gosp.“ je tukajšnje Slovence zelo razveselil. Samo če ni že vse prepozno! Pa rešite nam bratje vsaj to, kar se še rešiti da! Če premišljuje o usodi ljubega in dragega domačega kraja, ko vidim, kako trga oholi, nenasični tujec s svojimi krepilji lepo zemljo slovensko, razjokal bi se. A kaj pomagati! Le eno lahko za mirno vestjo rečem: Sami smo si največ krivi vse te nesreče! Naši velemožje bi že sprva, ko se ni bil pritisk tako hud, spravili kaj rojakov iz srednje Slovenije k nam. Bolj energično bi se moralo delati tu ob meji. Ne samo pri čaši vinca vpiti živlo domovini, sicer pa — spati! Ha le sedaj se na delo možje: Ni se vse zgubljeno! Bratje, vi pa nam pojdite na pomoč!

m St. Ilj v Slov. gor. Kako delajo Súdmarkovci? Tisti privandanci iz rajha, ki jim je Súdmarka za botro, pridejo na čisto originalen način pri nas do domovinske pravice in ž njo do avstrijskega državljanstva ter do — volilne pravice. Ljansko jesen in letos se je naselilo več protestantov iz Nemčije k nam. Vsi so prosili pri občini za sprejetje in domovinske zavezo. Seveda je občinski odbor skoraj enoglasno te prošnje zavrgel. A vedli so se ti poštenjaki drugače pomagati. Na njih prošnje jih je sprejela in jim dala domovinsko pravico trška občina Stras pri Spielfeldu. S tem začelo vsi pritepenci tudi volilno pravico že pri prihodnjih občinskih volitvah. To je skandal prvotne vrste! Krivica in nepoštenost, da jej ni para! Čudimo se le, da naša slavna vlada vse početje Súdmarke mirno gleda in jej se celo gre na roko! Ali vlada ne vidi, da se z Súdmarko širi v naše kraje, protiavrstijski, državni nevaren duh? Nas Slovence vlada zatira, kolikor le more, a proti Súdmarki ne zgame z mazincem! Priporočali bi našim delavnim poslancem, da posežejo vmes, gradiva bi bilo dovolj! Poderimo most, ki so ga že pričeli graditi nemški pionirji v St. Ilju.

m Sv. Martin pri Vurbergu. Za tamburaški zbor so darovali gg.: Tomaž Kirajnc iz Frama 5 K, Ig. Amer, gostilničar pri Sv. Martinu, 6 K, Janez Velker iz Leitersberga 3 K, za kar se jim vsi smartinski tamburaši prav iskreno zahvaljujemo.

m Sv. Trojica v Slov. gor. Čebelarica podružnica za svetelnarski okraj vabi vse čebelarje okraja v nedeljo dne 31. maja ob 3. uri popoldne k poučnemu pogovoru k g. Mlineriču.

m Bralno društvo pri sv. Ani na Krembergu priredi dne 31. maja pop. po večernicah veselico s predstavo „Larška pastarica“, petjem, deklamovanjem in govori.

Ptujski okraj.

m Polensak. Tukaj je dne 24. t. m. zborovala S. K. Z. Govorili so Brenčič, dr. Korošec, Meško (Lahonci) in predsednik Meško (Polensak). Izvolil se je pododbor S. K. Z. Natančneje prihodnjič. Sklenile so se rezolucije: Na javnem ljudskem shodu S. K. Z. dne 24. maja zbrani zborovalci na Polensaku najodločneje obsojajo pisavo „Narodnega Lista“ in „Domovine“ na poslance Slovenske kmečke zveze in nesramno, lažljivo-izmišljeno, ostudno napadanje katoliških duhovnikov in vere. 2. Poslancem S. K. Z. se izreče popolno zaupanje. 3. V slovenske kraje naj se nastavlja slovenske popolnoma zmožni uradniki. 4. Z vso odločnostjo zahtevajo šolske politične v jegeni. 5. Da se poslanci odločno uprejo proti uvozu srbske živine v Avstrijo, ker bi bilo to uvažanje največji udarec za naše živinorejce. 6. Obsojajo nasilni pritisk na kmečko ljudstvo od strani liberalnih učiteljev, in zahtevajo katoliško učiteljstvo za odgojo svojih otrok. 7. Naj prevzame, če je mogoče, država zavarovanje posestev vseh vrst proti raznim neugodam. 8. Nazadnje odločno obsojajo nedostojno preziranje in napade na katoliško m.sleče vseučilišnike v Gradcu, od strani liberalnih dijakov, ki se zadnji čas dogajajo, ter opozarjajo vlado, da si prizadeva, to početje preprečiti.

m Sv. Lovrene v Slov. gor. Zborovanje S. K. Z. zadnje nedelje dne 24. maja izborni izpadlo. Govorila Brenčič in dr. Korošec. Zborovalci so si izvolili pododbor Slov. kmečke zveze. Daljše poročilo še pride.

m Izpod Boča. Tudi bočki puščavnik mora iti h križevski procesiji. In tako sem jo mahnil proti Sv. Križu in k Sv. Mohorju. Po sv. opravilu nas je več možakov korakalo skupaj in smo se to in ono pomenkovali, kako krasno v vinogradih kaže, o suši itd. Beseda je naletela tudi na zadnje občinske volitve v okolici Slatina. Vedel sem sicer iz zadnjega „Gosp.“, da je na vsej črti zmagala S. K. Z., toda nekaj sem še posebej hotel izvedeti. „Kaj pa je z Vinkom Žurmanom?“ poprašam, kajti ta je bil do zdaj občinski svetovalec in pisar. „V 3. razredu je dobil en glas, v 2. kakih 5 in v 1. nič.“ — „No, to sem hotel vedeti, in ljudje božji, to se mora tako glasno povedati, da se bo slišalo onkraj žetal, dol do St. Petra pod Sv. Gorami in gor do Ponikve, da, notri do Celja, do generalov Narodne stranke:

Ljudstvo za vas nikjer ne mara. Proč z liberalci!! Slednjič sem pa tudi izvedel, da je neki kovač, ki rajši trka s kupicami kakor s kladivom, skoval rekurz zoper te volitve. No, pred tremi leti je isto storil, pa se je opeknel, letos pa bo iz Gradca dobil dolg nos. In kakor je bojša 18. maja popoldne žalosten in sam sedel v svoji gostilni, tako se mu bo tudi zanaprej godilo. Kdor je sovražnik Kmečke zveze, tega se bomo mi kmečki ljudje skrbno izogibali! — Ko sem se vračal skozi Slatino, slišal sem, da mnogi gosti žalujejo za dr. Aufsnajterjem, ki so mu izvestni nevošljivci toliko nagajali, da ga letos ni več sem. Škoda! Na njegovo mesto je prišel neki celjski pangerman, ki boče bojša v „Kaiserbadu“ ljudem zobe pipal. Čemu zdaj to drago poslopje? Gospodje deželnega odbora v Gradcu veliko bolj gledajo na politiko, kakor na pravo povzdigo zdravilišča in splošno korist ljudstva. Zalostno!

m Iz Vurberga pri Ptujju se poroča ptujskemu „Stajercu“, da je več tistih fantov, katere je on po svojem shodu pri nas psoval smrkoline in fantičke od Stirnastega do šestnajstega leta, bilo dne 8. maja potrjenih v vojaški stan. Sedaj se zopet vidi, kako je „Stajerc“ lagal in nas fante hotel očrniti pred svetom.

m Na Vurbergu se je zadnji čas zgodila žalostna zgodba, katero grdo izrabljajo liberalni listi od „Tagespošte“ do ptujske „giftne krote.“ Hči posestnika in gostilničarja Janeza Krell je namreč porodila dete, katero je pa zagrebla v vrtu. Ta dogodek jemljejo imenovani listi kot povod, da zopet krepko udrihajo po vurberškem župniku ter ga delajo odgovornega zanj: Z vražjo zlobo piše „Marburgerca“: „To so sadovi klerikalne vzgoje na črnem Vurbergu, kjer tamošnji župnik namesto pravega krščanstva razširja politično hujskanje itd.“ In giftna krota pripoveduje, da vurberški duhovnik združuje mladino v fanatičnih političnih društvih ter pospešuje pijančevanje in posurovelost. Dalje grdo lažejo ti listi vsi vprek, da je tisto dekle imelo neko vodilno ulogo na Vurbergu, da je bila klerikalka, da je bila v Marijini družbi, ni bila član izobraževalnega društva, ni bila niti pri jednem predavanju, sploh je bila izven organizacije. Ti nemški gospodje naj bodo le lepo mirni. Pometajo naj pred svojim pragom. Imajo dosti svojih prav grdih afer, izmed katerih jedna — afera Eulenburg — smrdi po celi Evropi.

m Sv. Lovrenc v Slov. gor. Čebelarški shod, na katerem bo predaval in razkazoval g. Jurancič, se bo vrši 31. t. m., ampak 8. junija po prvi sv. maši.

m Sv. Lovrenc v Slov. gor. V nedeljo, dne 31. t. m. se bo vršil v tukajšnji šoli po prvi sv. maši čebelarški shod. Somišljeniki se vabijo k obilni udeležbi.

Ljutomerski okraj.

m Grabonoš. Izjava. Izjavljam, da sem po krivici napadel v predzadnji številki „Slov. Gosp.“ mladeniča Martina Hrašovca iz Grabonoša ter dopis tem potom prekličem. Martin Hrašovec ni naročnik ptujskega „Stajerca“ in tudi ni odstopil od bralnega društva, temveč je vrl, zaveden mladenič. Zahvalim se mu, da je odstopil od tožbe. — Neimenovan dopisnik.

m Grabonoš. Mirno v Gospodu zaspal je dne 18. maja zjutraj Matija Vrbnjak, bivši kmet v Grabonošu, v 87. letu svoje starosti. Ta mož pomagal je tudi voziti naš jurjevski veliki zvon. N. v m. p!

m Čebelarica podružnica pri Mali Nedelji priredi v nedeljo dne 31. maja po prvi sv. maši v šoli predavanje. Predava g. Jurancič. Vse prijatelje in čebelarje vabi k obilni udeležbi odbora.

m Prostovoljna požarna bramba v Dragotinčih priredi v nedeljo dne 31. t. m. v prostorih g. Vuka v Terbegovcih tombolo. Začetek ob 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi vse prijatelje gasilstva odbora.

Slovenjgraški okraj.

m Skate. Veselica, koju je bralno društvo priredilo, je prav dobro in vsestransko povojno uspešna. Gledališka predstava je bila dovršeno igrana, za kar gre hvala glavnim vlogam piskrovezu in gostilničarju, prvi g. Marčinko z Braslovč, drugi g. Mih. Stergar iz St. Pavla. Nadalje izrekamo vrlim in slavnim braslovčkim pevcom iskreno zahvalo za prijazno sodelovanje. Počastili so nas s svojim obiskom tudi Šoštanjčani in Velenjčani, s katerimi smo se veselili ob udarjanju domačih tamburašev, katerim se mora tudi izreči pohvala. — Meseca julija ali avgusta se priredi veliki koncert s sodelovanjem šoštanjske godbe in polnoštevilnega braslovškega pevskega društva, mešanega in moškega zbora.

m Zavodnje. Naše izobraževalno društvo priredi v nedeljo dne 31. maja podučeni shod, na katerem bo poučeval kmetovalcem dobro znani g. Jelovšek o živinoreji. Pouk se bo vršil v cerkveni hiši ter se prične kmalu po službi božji ob 41. uri popoldne. Težko že pričakujemo g. Jelovška v naše hribe, da nam da nasvete in ukrenj potrebne v povzdigo naše živinoreje. Pridite, k temu podučnemu shodu ne le vsi domačini, temveč tudi sosedje, ki se zanimate za živinorejo! Izobrazimo se v kmetijskih strokah, združimo se, le v gospodarskem napredku in združenju bo naša moč in pomoč.

m Pobegnili je od doma 13 letna Alojzija Krušič iz St. Ilja pod Turjakom v torek dne 19. maja. Oblečena je bila v rožasto obleko. S seboj je vzela

tudi modro krilo. Deklica je bolj majhna, ima svetlorjavne lase in plave oči. Odsla je proti Dravogradu; izjavila je večkrat, da hoče v samostan. Če kdo kaj izve o dekletu, naj to naznani občinskemu uradu v St. Ilju pod Turjakom p. Mislinje.

Konjiški okraj.

m V Oplotnici je umrl 22. t. m. 72letni samec Janez Petek in je bil 24. t. m. pokopan. Njemu je vsa čadramska župnija dolžna veliko hvaležnost, ker je volil svojim sorodnikom iz svoje gotovine 2400 K, pričam oporoke in sosedom 1000 K, za sedmimo pokoja in sv. maše 700 K, ubogim 400 K in za novo uro nove cerkve okoli 1600 K. Bog mu bodi večni plačnik!

Celjski okraj.

m Celje. Nedavno sem hotel kupiti v prodajalni tobaka v celjskem Narodnem domu nekaj razglednic. Seveda sem hotel imeti razglednice s slovenskim napisom. Toda pri moji opombi je začela vihati gđe. prodajalka nos ter mi celo rekla, da je to pač vse eno. Končno mi niti ni dala izbirati, ker so stopili v prodajalno nemško govoreči kupovalci. Če se to godi v Narodnem domu, naredi to jako slab utis na tujca.

m Celje. Eno pomembno vprašanje naj nam bo dovoljeno. Kaj je delal naš Roblek v državnem zboru, ko se je razpravljalo o različnih obžalovanjih vrednih dogodkih pri deželnih volitvah v Galiciji? Ali ga niti spominjalo na njegovo volitev v državni zbor? Ali se še spominja, koliko nasilstva, koliko nepravilnosti se je izvršilo pri njegovih volitvah? Ali mu je znano, kako je teklo pivo in vino? Zelo radi bi vedeli, kaj je delal Roblek, ko se je govorilo o galiških volitvah, ki so tako slične njegovim volitvi.

m Celje. Na tukajšnji slovenski okoliški šoli bo končan pouk se le 5. avgusta, ker je bila januarja šola radi špičk zaprta.

m Teharje. Dne 22. t. m. je umrl tukaj, duhovnik v pokoju č. g. Martin Škerbec. N. v m. p!

m Za konjerejce. Štajersko konjerejsko društvo priredi v nedeljo dne 31. maja t. l. ob 3. uri popoldan v šoli v Braslovčah zborovanje, pri katerem bodo znani strokovnjak g. Anton Korošec, okrožni živinozdravnik sedaj v Zagrebu, o konjereji, posebno pa o koristi pašnikov predaval.

m Vol se je ubil v torek dne 19. t. m. posestniku Antonu Kajtna v Lokavcu, občina Loka pri Zidanem mostu. Vol se je pasel v strmini nad hišo zraven druge živine. Nesreča je hotela, da je sunila krava vola, ki je padel čez pečino.

m Frankolovo. V nedeljo dne 31. maja 1908 popoldne po večernicah vrši se ustanovni občini zbor za kmečko katoliško izobraževalno društvo, slededim vspeodom: 1. Volitev predsednika za ta občini zbor. 2. Govor o pomenu novoustanovljenega društva. 3. Volitev društvenega odbora. 4. Volitev računskih pregledovalcev. 5. Določitev članarine. 6. Slučajnosti.

m Dramlje. (Jarnovič velika nadloga.) V „Narodnem Listu“ dne 21. maja pove trgovec Jarnovič, da občina odriva župnika samo zato, ker je vedno slab gospodar, pred v Črešnjicah, zdaj tukaj. Z nastetimi vzroki pa Jarnovič ne dokaže tega. To, kar umobolen človek vedno ponavlja v „Stajercu“ in kar Jarnovič zajema iz tega lista, o prodajanju lesa v Črešnjicah itd., to so navadne, že večkrat ovržene laži. Za pričo od Jarnoviča navedeni Pefelinšek je 23. maja dvakrat povedal, da Jarnovič ne govori resnice. Drugi vzrok je še bolj prazen. Da bi župnik bil zato slab gospodar, ker ni žuganu na neopravičen vprašanje odgovoril, ali je res v domači hosti dal nekaj hojk podreti, tega ne sprevidi nikdo. Vedite, da je župnik za župnijsko premoženje odgovoren škofu in namestniki, čisto nič pa drameljskim liberalcem. Pa seveda, svoboda in miroljubni tajnik Jarnovič se vtiče v župnijske reči, kakor bi tudi rad vodil volitve za ključarje, odločeval pridige, določeval škofovo odredbo, če se ba se po pridigi zvonilo ali ne in razsojeval, ali se sme po občinski, od cesarja potrjeni postavi duhovnik brigati za volitve.

m Iz Zg. Ponikve. Dne 17. t. m. je priredilo naše bralno društvo veselico z igrama „Krmar pri zvitem rogu“ in „Pravica se je izkazala.“ Imeli smo se prav dobro. Pa saj jo znajo naši vrlji igralci prav dobro zadeti. Igrali so že tako, da se nismo mogli zdržati smeha. Vsi, od prvoga do zadnjega so jo dobro pogodili. Ko bi jih bili videli, kako so bili opravljeni! Imenitno! Le to se mi zdi škoda, da udeležba ni bila tako velika, kakor bi bilo želeli. Naše bralno društvo deluje že dve leti in doséglo je v tem času že precej uspehov. Knjižnico imamo že lepo in časopisov tudi precej. Veliko več bi se dalo doseči, ako bi se ljudje bolj zanimali za društvo. Naši vrlji fantje se veliko trudijo, zato zaslužijo, da jih na tem mestu pohvalim. Od druge strani pa obžalujem, da se njih delo premalo ceni. Saj društvo ne prireja svojih veselje zato, da bi se samo zabavali in denar zapravljali. Pravi namen društva je, da se knjižnica kolikor mogoče pomnoži. Imamo že precej knjig in letos smo si na novo nabavili Jurčičeve spise, katere tako radi beremo.

Zato združimo svoje moči, pristopajmo k društvu v obilnem številu ter delajmo na to, da pride naša fara na boljši glas, kakor je bila žalibog dosedaj. Vam pa, vrli fantje, z vašim neumornim pevovodjem vred srčna hvala za vaš trud. Plačilo naj vam bode zavest, da ste se trudili za dobro stvar in blagoslov z nebes naj rosi na vaše delo. — Navzoč kmet.

c **Izjava.** Podpisani urednik „Slov. Gospodarja“ izrazi v svojem in v imenu celega uredništva svoje globoko obžalovanje, da je pustil v številkah 6 in 10 „Slov. Gospodarja“ z dne 6. februarja in 6. marca 1908 objaviti članko iz Gornjegograda in Ljubnega, v katerih se je delovanje gg. Franca Kocbeka, nadučitelja in Josipa Zdolška, v. kr. sodnega pristava v Gornjemgradu, pri pašnih zadrugah v gornjegrajskem okraju lažljivo podtikalo politično strankarstvo in osebna sebičnost, in da se ju je še po vložitvi tožbe v št. 13. „Slov. Gospodarja“ vnovič radi tega delovanja zasmehovalo. Prepričan, da je to delovanje imenovanih gospodov izviralo zgolj iz človekoljubja in nesebičnega namena, pomoči kmetškemu stanu, preklicujem omenjene članke v celnem obsegu in se zahvaljujem imenovanim gospodom, da sta mi s tožbo prizanesla.

Ferdo Leskovar.

c **Dobrna.** Dekleta Marijine družbe in dekliške zveze „Br. dr.“ so v nedeljo 17. majnika obhajala Marijin jubilej na prav primeren način. Popoldne so imela svoje pobožnost v cerkvi. Svečanost so povzdignile vznesene besede g. M. Goričar iz Smartra pri Velenju, ki je govoril o trojnem sovražniku Marijinih družb, oztroma kršč. življenja deklet. Popoldne so dekleta privedla lepo slavnost z zanimivim sporedom, na katerem je bilo petje dveh zborov, deklamacija, slavnostni govor in posebej prizor v proslavo Lurške Matere božje. Občudovali smo krasno petje, ki je bilo kaj raznolično. Slišali smo vse vrste od samospenov do četverglasnih dekliških zborov, po potrebi spremljano s harmonijem. Prvokrat je nastopil otroški zbor, ki je častno rešil svoje nalogo. Slavnostni govornik g. doktor Slavčič iz Celja je v izbornih besedah slikal Marijo kot vzor krščanski mladini. — Dobrnskim vrlim dekletam z veseljem čestitamo na zopetnem lepem uspehu!

c **Dobrna.** V zadevi šolske drevsnice se bivši trgovec Avguštin Hazenpohl strašno jezi. Posebno jezo mora imeti na našega g. kaplana. No, ta bo to jezico že prenesel, saj mu je gotovo znano, da še ni steklo veliko vdoljice po Dobrni od tistega časa, ko je Avguštin Hazenpohl delal napitnice nanj. Govori se, da je takrat g. kaplan obolet. Sicer pa je na Dobrni talča nemška jezca — dež za zabe. Čemu neki se jezi bivši trgovec Avguštin Hazenpohl? Menda vendar ne zato, ker hoče občina Dobrna izvršiti voljo Avguština Hazenpohla in Voglarja? Edin predlog, za katerega je nemško-napredni vodja Avguštin Hazenpohl dobil v teku treh let v občinskem odboru večino, je ravno ta, da se naj šolska drevsnica prestavi na drug prostor. In to hoče občina sedaj storiti, a glejte, nemško-napredni možgani so stuhali, da morajo sedaj biti proti temu, in če se podere svet. Avguštin! Močbo se motiš in motijo se tisti, ki piskajo na tvoj klarinet. Volja dobrnske občine je močnejša, kakor vse štajercijansko delovanje. Sedaj bo slepomiškanje kmalu minilo in pokazalo se bo, ali je občina resnični gospodar svoje lastnine ali ne. Napete se bodo druge strune, ki bodo donele krepkejšo. In da se Avguštinu Hazenpohlu pomiri vroča kri, mu zapupamo, da je tudi že Voglar obupal nad celo stvarjo, in da že prodaja panje svojega čebelnjaka prav po ceni. Če Avguštin Hazenpohl nima sedaj drugega dela, lahko pomaga Voglarju pri tem koristnem opravilu. Voglar in Hazenpohl naj ne pozabita na star dobrnski izrek: Zemlja je naša! Če hočete to povedati gospodi v Celju, nam je zelo všeč!

c **V Trbovljah** je bil dne 21. t. m. tako silen potres, da je opeka kar padala raz strehe. Ljudje so prestrašeni bežali na cesto.

c **Mozirje.** V nedeljo, dne 31. maja priredi Slov. Kmečka Zveza pri nas javen političen in gospodarski shod. Govorili bodo gg. državna poslanca Roškar in Pišek in pa nadrevizor ljubljanske Zadrugne Zveze, Vladimir Pušenjak. Zborovanje se začne ob pol 8. uri po rani sv. maši v prostorih g. Zdravko Vasle, hotel Ilirija. Kmetje in somišljeniki vsi na shod!

c **Smarje pri Jelšah.** Zahvala. Slovensko kat. izobraževalno društvo, katero se prav lepo razširja med našo ukazeljno mladino, se velič. g. nadučitelju Francu Jurkoviču najiskrenejše zahvaljuje za veliko lepih raznovrstnih in poučnih knjig, katere je veleč. gospod blagohotno podaril našemu izobraževalnemu društvu. Bog plačaj!

c **Sv. Jurij ob Taboru.** Na Roblekovem shodu, dne 3. t. m., zastopana je bila precej tudi K. Z. Čudili smo se, ko smo v „N. L.“ brali o „zmagi“ Roblekovih, ki je neki zvezarjem in njih govorniku Rančigaju kar sapa zaprl. Roblek! kako bote Vi drugim sapa zaprli, ker je sami niste imeli dovolj? Poglejmo si nekoliko Vašo sapa! Ura je že bila tri, shod se ni začel, kakor je bil napovedan. Roblek, ali Vam je manjkalo sapa ali pijanih razgrajčev iz St. Pavla, Grajske vasi, Prekope itd.? Zakaj pa predsednika niste volili? Ali ste imeli premalo sapa, ker ste se bali nas zvezarjev? Zakaj pa o drugi točki dnevnega reda niste nič razpravljali? Kaj ne, zopet premalo sapa? Od oblasti ste pa imeli za svoj

shod tudi premalo sapa, ker se zdaj za Vaš shod orožniki jako zanimajo. Pa tudi pri govoru Vam je večkrat sapa zmanjkalo, ker ste tolikokrat običali, da ste se nam siromak kar smilili. Najbolj Vam je pa sapa zmanjkalo, ko je bilo treba povedati carino srbskega žita. Iskali in iskali ste po svojih listnicah, pa nesrečna sapa Vam je bila vse Vaše registre zmešala. In takrat se Vas je Rančigaj usmili, ki je imel dovolj sapa, ker je carino srbskega žita brez registrov pri vinarju povedal. Vaši pijani pristaši so imeli usmiljenje z Vami, ko so Vas videli v takih skripeh, zato so začeli kakor besni Rančigaja psovati, suvati, s pivom polivati, s kamenjem in z opeko in seve tudi z gnjilimi jajci, ki so najnovije orožje N. str., preiti. Kar se tiče verskega stališča Vaše politične stranke, ste se seve tudi zvijali na vse mogoče načine, da je politika grda, nagnusna stvar, zato pa se vera ne sme v politiko vlačiti, da se ne umaže. Vašo vero, g. Roblek, se nam zdi, je že precej umazala ta grda nagnusna politika; kajti čujte in strmite ljudje božji! Ta za svetost vere tako vneti Roblek je par minut prej bral iz evangelija sv. Matevža 23. poglavje, in tako celo sv. evangelij mešal v politiko in ga zlonabljal v svoje politične namene, tako da smo se celo mi hudobni zvezarji nad zlorabo sv. pisma zgražali. Pa hudoben je ta Rančigaj, kaj ne gospod Roblek? Za slovo Vam je še tal jako trdo kost o šoli. Odgovarjali ste, a kmetom se gotovo niste prikupili s svojim odgovorom. Več izobrazbe, več šole, več luči, več omike ste želeli nam kmetom. Kar se Vaših sirovih pristašev tiče, imate popolnoma prav, kajti krvavo jim je treba več izobrazbe. Le učite jih olike, da Vas drugokrat ne bodo z gnjilimi jajci kepali. Mi pristaši K. Z. se Vam pa zahvalimo za več šol. Jih imamo že dovolj in še preveč, dovolj in preveč pa tudi stroškov za nje, od njih pa premalo uspeha, premalo koristi. Se nekaj, g. Roblek! Eden Vaših volilcev Vas ne more prehaliti, ker ste tako „galant“, da ste pri Južnu iz njegovega glaža pivo pili, ki Vam ga je ponudil. G. Roblek, v jeseni bojda zopet pridete, kakor ste obljubili. Dobro! Prinesite takrat zopet evangelij seboj in še bolj se boste prikupili svojim pristašem, če boste brali tiste vrste: Zejen sem bil, pa ste mi dali piti itd. Naj Vam te vrste obudijo grenke spomine na Vašo zadnjo zmago. Torej na svidenje!

c **„Prometna zveza“ v Zidanem mostu.** Dne 31. t. m. popoldne ob 3. uri se vrši v „Narodnem Domu“ v Radečah pri Zidanem mostu ustanovni shod krajevne skupine „Prometne zveze“ krščanskih železničarjev za progo južne železnice Zidani most-Trbovlje-Laško-Sevnica-Brežice (Dobova). Shod je omejen le na povablence. Na shodu govorita poslanca Benkovič ter Gostinčar in načelnik ljubljanske krajevne skupine g. Milavec. Pozivljamo somišljenike, da pridno agitirajo za dobro udeležbo.

c **Loka** pri Zidanem mostu. Po leti leta 1907 je vođa v Okroglicah napravila precejšnjo škodo raznim posestnikom. Poslanec dr. Benkovič je po naročilu več posestnikov vložil v državnem zboru nujni predlog, da se poškodovanim posestnikom da podpora iz zaklada za škodo po uimah. Okrajno glavarstvo je nato upeljalo poizvedbe; zaslišana sta bila kot cenilca liberalni župan Juvančič in nekdo drugi, ki sta pa škodo cenila le pri osmih ali desetih posestnikih, in tako nizko (po 20 do 60 Kl!), da cenjena škoda znaša komaj peti del svote, kot znaša resnična škoda. Seveda je ministrstvo na podlagi te cenitve odreklo podporo tem bolj, ker sta zvedenca, tudi izrekla, da škoda po vodi ni povzročila nikake bede med prebivalstvom! Vse to je dognano po aktih. Baje sta se zvedenca držala povelja pozvedujočega orožnika, ki jama je natvezil, da le oni dobe podporo, ki so vsled povodnji skoro „na kant“ prišli. To mnenje orožnikovo pa bi za cenilca ne smelo biti prav nič merodajno; ona, bi morala ceniti po svoje in se ne ozirati na orožnika, ki je s svojo izjavo pokazal preveč gorečnosti za — erar. Stvar je za sedaj končana; vložil pa se je enérgičen protest na notranje ministrstvo radi krivične cenitve, da se taka krivica v bodoče ne zgodi zopet. Kot značilno za naše politične nasprotnike pribijemo še to, da so hujskali zoper našega poslanca, češ, da ni storil svoje dolžnosti v tej stvari. To se je seveda kot pristna socialdemokratska laž izkazalo po tem pojasnilu.

c **Izobraževalno društvo v št. Petra v Sav. dol.** ponavlja v nedeljo dne 31. maja veselico v prostorih g. Zgank-a z gledališko predstavo „V Ljubljano jo dajmo“, petjem in drugimi zabavnimi točkami. Začetek ob 8. uri pop.

c **Bralno društvo** za Breg, Zagrad, Kočnica in Pečovnik je od c. k. vlade dovoljeno in ima v soboto dne 30. majnika ob 8. uri zvečer v gostilni gosp. Redaja na Bregu svoj ustanovni občni zbor. Na dnevnem redu bo volitev odbora in računskih pregledovalcev, določitev članarine, posvetovanje o nabavi časopisja in slučajnosti. K obilni vdeležbi vabi pripravljalni odbor.

Brežiški okraj.

b **Pridobninska komisija v Brežicah** je letos zvišala davek skoraj za 100 odstotkov. Po zaslugi liberalnih nestrpnih, ki so lani agitirali zoper mešano listo, priporočeno od „Posavske straže“, sede v komisiji le brežiški nemškutarji, izvoljeni s par glasovi večine oziroma še-le potom izrebanja, ker so zapeljani obrtniki svoje glasovnice rajše nemškutarjem na razpolago dali, nego glasovali za mešano slovensko listo. Prizadeti naj se zahvalijo pri liberalnih nestrpnih. Poslanec dr. Benkovič je ukre-

nil potrebno, da se davčni kontingent (prispevek) za brežiški okraj ne zviša preveč in na pristojnem mestu protestiral zoper postopanje davčnega referenta (poročevalca), ki je članom komisije imenoval le nemškutarje (izvemši enega Slovenca).

b **Župani brežiškega okraja:** — za brežiško policijo. Nekateri župani, hvala Bogu, bele vrane, so izjavili na zapisnik, da zoper razvpito brežiško policijo nimajo nobene pritožbe. Isti župani — iz Kapel, Loč in Vel. Obreža — se ríso sramovali, policiji ovaditi nekega Slovenca, ki je v preostrih besedah dal duška svoji nevolji nad postopanjem policije proti kmečkimi fantom. Liberalna slovensko-nemška zveza se ne more bolje pokazati v svoji negoti in zagrizenosti; naši liberalni župani v boju za brežiško policijo — to je znamenje časa, in narodnosti teh liberalcev. Tu naj pometa „Narodni List!“

b **Pilštanj.** Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Pilštanju si je izvolilo na občnem zboru dne 17. maja t. l. sledeči novi odbor: č. r. g. Jakob Rauter, župnik v Pilštanju, predsednik; g. Anton Zakošek, posestnik v Drenskem rebru, podpredsednik; g. Janko Bokalič, posestnik v Lesični, tajnik; g. Miha Rebernik, mladenič v Lesični, namestnik; gđc. Kristina Berthold, učiteljica v Pilštanju, blagajničarka; gđc. Franciška Bah, kmečko dekle v Drenskem rebru, namestnica; g. Martin Lapornik, mladenič v Dobrežicah, knjižničar. Pregledovalcem računov: g. Ivan Regvat, trgovec v Pilštanju in g. Janez Reberšak, župan v Drenskem rebru. Bog daj društvu novega uspeha!

b **Dobje** pri Planini. Naši Stajercijanci so vložili priziv zaradi občinske volitve. Veselijo se, da bodo pri morebitni drugi volitvi imeli več sreče; povemo vam pa že sedaj, da boste doživeli še večji poraz kakor sedaj. Pulko pa bo pri drugi volitvi za agitacijo v „Stajercu“ razlagal verske nauke, kakor jih je svoj čas v šoli razlagal, kar se mu je tudi pri sodnji dokazalo in kar je tudi znano slavnemu deželnemu, oziroma okrajnemu šolskemu svetu. Derjač pa bo razlagal, kako se morajo šole staviti, pri tem pa seveda tudi, navajal razne kazenske zakone in s solzami v očeh zatrjeval, da je velik dobrotnik občine. Detoma pa bo dajal krčmarjem strah kot predlagatelj užitniškega davka, seveda se bosta morala on in njegov dačar Pulko tozadevno nekoliko bolj poučiti. Lapornik se bo pa pri drugi volitvi lahko volil, ker mu ne bo treba reči: Martin Lapornik, ampak se bo samo na listek zapisal.

Iz drugih slovanskih dežel.

† **S. K. S. Z. za Koroško** priredi dne 31. t. m. vsekoroški mladeniški shod. Urednik g. Franc Terseglav iz Ljubljane bo govoril o Slov. kršč. soc. zvezi in njenem pomenu, g. Ivan Podlesnik pa o pomenu mladeniške organizacije, „Mladosti“ in telovadbi. Vrli koroški mladeniči, udeležite se mnogoštevilno tega shoda!

† **Zveza telovadnih odsekov v Skofji Loki** na Kranjskem priredi dne 26. julija t. l. svojo prvo javno telovadbo, dne 27. julija pa bo, tesno združen s to prireditvijo, poučni mladeniški tečaj, h kateremu so vabljeni vsi slovenski mladeniči.

† **Mlekarska razstava na Vrhniki** se prične v nedeljo dne 31. maja popoldne in traja še 1. junija. V pondeljek dne 1. junija ob 9. uri je zborovanje in kritika o razstavljenih izdelkih, o pomanjkljivosti in o zboljšanju mlekarstva. Nato se razdelijo darila za najfinejše izdelke.

† **Za spisovatelje slovenskih učnih knjig.** Deželni odbor kranjski je v svoji seji dne 13. aprila sklenil, da se spisovateljem slovenskih učnih knjig nagrade od deželnega odbora ne bodo nakazavale več po sedanjem načinu. Spisovatelj kake slovenske učne knjige ima temveč v bodoče, ako hoče imeti kako podporo, odobreno besedilo, predno ga da v zasebno založbo, poslati deželnemu odboru, ki bo potrebno ukrenil ter se prizadel za to, da dobi spisovatelj primerno nagrado.

† **Podporno društvo** za slovenske visokošolce na Dunaju slavi letos dvajsetletnico svojega obstanka. Ker je sila veliko takih revnih visokošolcev, ki so ntravnost navezani na podporo tega društva, se obrača društvo ob tej priliki do vseh rojakov z iskreno prošnjo, da se ga v obilni meri spominjajo za ta jubilej. O Božiču je razposlalo društvo okoli 1500 poročil in položnic; kdor se še ni odzval, naj poišče položnico in jo uporabi ali pa naj pošlje svoj prispevek na naslov društva, ki ima svoj sedež v pisarni blagajnika g. dr. Kl. Seshuna, dvornega in sodnega svetnika na Dunaju, I., Singerstrasse 7.

Drobtinice.

d **Škof — ministrant.** Bilo je leta 1888., ko so sv. oče Leo XIII. obhajali petdesetletnico mašniškega posvečenja. Pri nekem oltarju v cerkvi sv. Petra v Rimu sta se srečala dva duhovnika. Eden je bil rimski kanonik, drugi pa italijanski škof, ki je prišel v Rim, da bi prisostvoval papeževi slavnosti. Kanonik se je pripravil, da bi bral sveto mašo, toda moral je še čakati ministranta, ki ga ni bilo od nikoder. Škof zapazi kanonikovo zadrego in se mu ponudi za ministranta. „Bog obvaruj“, pravi kanonik, „ne pustim, da bi škof opravljal službo

ministranta". — „Zakaj ne?“ odvrne škof, „saj znam ministrirati“. — „To vam že verujem, prevzvišeni, da znate ministrirati“, pravi kanonik, „toda jaz bi se moral sramovati, da bi škofa imel za ministranta“. — „Le pomirite se, monsijor“, odvrne škof, „pristopite k oltarju in začnite!“ Po teh besedah je škof pokleknil kot ministrant k oltarju in kanonik je moral pričeti sveto opravilo. Po dokončani maši se je kanonik zahvalil škofu-ministrantu. Ime kanonikovo je Radini-Tedeski. Ministrant pa, ki je bil takrat škof v mestu Mantovi, se sedaj imenuje drugače. Ime mu je namreč Pij X.

d Nova sibirski železnica. Sibirski železnica vodi od postaje Manžurija naprej po severni Manžuriji do ruske trdnjave Vladivostok ob tihom oceanu, torej po kitajskih tleh. Po rusko-japonski vojni bi ta proga v slučaju vojske s Kitajsko in Japonsko bila zaprtja za rusko armado. Vlada je torej predložila študijski zakon, s katerim se pooblašča, da na ruskih tleh ob reki Amur zgradi železnico do Vladivostoka. Proga je 2000 km dolga, bo stala 360 milijonov rubljev in bo v treh letih dodelana. Duma je sprejela predlog z veliko večino, proti so bili le socialni demokrati in socialni revolucionarji, ki se sploh ustavljajo vsakemu vladnemu predlogu, naj bo še tako koristen in državi potreben. Po zgradbi te železnice bodo kmalu vsi ob Amuru ležeči kraji, dozdaj le malo obljubljeni, zaseljeni od ruskih priseljencev, katerih je lani šlo v Rusijo nad pol milij., letos pa vsaki teden po 20—25 tisoč.

d Casovna gizdavost. Glej, glej to-le gospodično, kako lepo sviznato krilo ima in ga še pri tem dežju in blatu niti ne prizdigne. — Ives, prijatelj, tega pa gotovo ne sme storiti, ker bi se sicer znalo videti njeno raztrgano vsakdanje krilo.

d Cloveški glas fotografiran. — Kakor poroča pariška akademija znanosti, je znašel dr. Marage stroj, s katerim je možno fotografirati cloveški glas. Vsak glas spravi namreč zrak v valovanje. Ti valovi so vsi zelo veliki. S to novo fotografijo bo možno zapaziti pogrške v glasu.

Književnost.

§ „Kvišku srea“ ali cerkvena pesmarica za nabožno petje v cerkvi, šoli in doma, za Marijine družbe in razne bratovščine. Izdal dr. Jos. Somrak. V Mariboru, 1908. Tiskarna sv. Cirila. Cena celo v platno vezani knjigi 1 K 20 v, elegantno vezani 2 K. Tu imamo po vsebini in obliki dovršeno knjigo. Kajti ona obsega na 316 straneh okoli 130 eno-, dvo-, tri- in četverglasnih napevov s sekiricami. Pesmarica ima mašne pesmi po vaticanskem koralu v modernih notah ali sekiricah, pesmi za razne cerkvene čase, za procesijo s sv. Rešnjim Telesom, češčenje Srca Jezusovega, blagoslovne, obhajilne, Marijine, za godove svetnikov in angelov, za verne duše. Tretji del ima pete litanije Srca Jezusovega, lavretanske in vseh svetnikov in razne priložnostne. Izborna je za mladeniče in dekleta Marijine družbe, za poroko in novomašnika. Najslabše se je do sedaj godilo pevovodjem za nagrobnice. Ta pesmarica jih ima pet na izbiro. Pesmarici je dodan kratek molitvenik, da imajo pevci in pevke najpotrebnejše molitve vedno pri rokah. Pesmarica bo brezdvomno ustregala dušnim pastirjem, kakor tudi pevskim zborom. Župnijski uradi in šolska vodstva dobijo pri tiskarni sv. Cirila v Mariboru, ako naročijo vsaj 50 iztisov ob enem skupaj, iztis lepo vezan po 1 K, kar je za Marijine družbe in za šolarje zelo ugodno.

§ **Sakuntala**, indijska gledališna igra. Prevredel dr. Karel Glaser. V Mariboru, tiskarna sv. Cirila, 1908. Založil pisatelj. Cena 1 K 20 v. Naše ljudstvo se najbolj zanima za gledališke predstave. V zadnjem času so se začeli omikati krogi in učenci v prvi vrsti zanimati za dramske proizvode vstojnih narodov, med katerimi zavzemajo najodličnejše mesto Indijci; pa samo Angleži, Francozi in Nemci so dobili po določenem načrtu prirejene zbirke indijskih gledališnih iger, prevedenih v materinski jezik. Nam Slovencev je priredil jedno teh iger dr. Glaser pod naslovom „Sakuntala“. Med olikanimi krogi se kaže za to igro obče zanimanje. Prevod „Sakuntale“ se dobi pri dr. Glaserju v Hočaču (Stajersko) za 1 K 20 v; s poštnino 10 v več.

§ **Slovensko-nemška meja na Koroškem.** Nabral Ante Beg. Izšla je lična knjižica, ki se bavi s tem vprašanjem. Za nas Slovence, posebno za koroške, je velike vrednosti. Cena ji je 1 K 40 v, po pošti 10 v več.

Slovenska gospodinja.

Kmetiskim mladenkam.

Dovoljen je prostor v „Slov. Gospodarju“ tudi dekletom in ženam. Pridno se ga poslužujmo posebno me mladenke in se pogovorimo med seboj o naših potrebah.

Zelega bi, da bi dekleta prevzele materjam domačo lekarno. Nabirale naj bi, zdaj je tudi čas, zdravilna zelisa: jarniko, bezeg, cvetje hatonk in divjega kostanja, preslico, jagodovo in vijolično listje, tavzentože i. dr. Vse to se lahko stori ob nedeljah popoldne. Gredeč s tovarišico po polju, bistrimo si um, prapovedovaje, kaj smo brale koristnega v ti in oni knjigi in nabirajmo zdravilne cvetke. Hitro nam bo minil čas, katerega bomo prav

obrile in se ga bomo veselile tudi v zimskem času, ko bomo lahko postregle zdaj hripavemu, zdaj drugače bolnemu z izvrstnim čajem.

Če najdem posnemovalke in gospod urednik sprejme skromne vrstice, oglašim se dalje o potrebni domači lekarni.

Pozdrav vam, tovarišice mladenke. — Sipa.

Najnovejše novice.

Državni zbor. Rusinski predlogi zaradi nepravilnosti pri deželnozborskih volitvah so bili odklonjeni. Brez razprave se je sprejel Stojanov predlog za pristojbinsko prostost jubilejnih ustanov. Na to se je začela nujna razprava o proračunu. Nujnost se je sprejela in potem začela podrobna razprava o proračunu.

Gornjigrad. Vabimo pristaše in prijatelje na politični shod, ki se vrši v nedeljo dne 31. maja ob 3. popoldne v župnijskih prostorih. Pridejo naši vli državni poslanci in potovalni učitelj in nadrevizor Pušenjak, ki bo imel gospodarski govor. Pokažite z obilnim obiskom, da ste na strani Slovenske kmečke zveze.

O slovenskih liberalnih akademskih piše. „Primorski List“ ob priliki poziva na vso pošteno slovensko mladino, naj prihti 26. julija v Skofjo Loko na javno telovadbo in mladeniški poučni tečaj, sledeče: „Na cesarskem Dunaju in v nemškem Gradcu se zdaj družijo slovenska liberalna mladina z zagriženimi nemškimi dijaki proti nemškim katoliškim dijakom in jim odreka enakopravnost. Ali ni to najhujše brezdomovinstvo? Glejte — in ti slovenski liberalni dijaki, ki zdaj z Nemci združeni tako korajžno nastopajo za „svobodo“, ti nosijo v Gradcu in na Dunaju svoje slovenske društvene trakove v žepih skrite, da ne bi jih taisti Nemci, s katerimi zdaj bratovščino pijejo, namlatili! Ali rabi naše ljudstvo take mladine? ... Krasna kritika!

Listnica uredništva.

Bučecovi: Uredništvo ne pozna rokopisov in torej ne more vedeti, kateri dopis je zdaj pravi. — Sv. Martin pod Vurbergom: Prihodnjic! — Sv. Lenart nad Laškem, Ponikva, Ormož, Zirovnica, Celje, Ljutomer, Gorica, Ljubno: Radi pomanjkanja prostora prihodnjic! — Dobrova: Ni vredno, da bi se preekali z Narodnim Listom radi te stvari. — Zabukovje: Prosešno. Oprostite! — Mozirje: Prihodnjic! — Gornjigrad: Radi pomanjkanja prostora prihodnjic!

Loterijske številke.

Dne 23. maja 1908.

Trst	71	36	84	34	10
Line	64	11	54	9	36

Pojasnila o inseratih daje

upravištvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Vila

10 let davka prosta, v najlepšem delu, južna lega, krasna oprava, dober obrestni dohodek, v bližini južnega kolodvora, se radi rodbinskih razmer pod jako dobrimi plačilnimi pogoji takoj proda. Vpraša se v upravištvo. Iz prijaznosti pove natančneje tudi g. Pučelik, Kokošinegov drevored št. 141, Maribor. 439

Čevljarskega učenca sprejme g. Anton Koren, Mlinska ulica št. 7, Maribor. 424

Dobro idočo gostilno z žganjarjo prodajalno tobaka, velikim sadonosičnikom, mlinom, travniki in njivo proda Anton Smorečnik, v Dobrenji št. 40, p. Sv. Ilj v Slov. gor. 426

Kmečko dekle, katero se boče v Mariboru šivat učiti, se takoj sprejme pri gospej Jožefa Kochel, Gosposka ulica št. 16. Učiti se mora 4 leta, dobi stanovanje, hrano in 3 leta tudi vsa obleka. Oglašiti se je treba pisмено pri zgoraj omenjeni gospej. 420

Čevljarski učenec se sprejme pri Eduard-u Schneider, čevljarskem mojstru v Deutsch-Feistritze. 433

Pridnega učenca sprejme takoj g. Divjak slikar in pleskar, župnijska ul. št. 7, Maribor. 436

Trgovski učenec se takoj sprejme pri F. K. v Studencih pri Poljčanah. 399

Lepo kmečko posestvo z 28 orali, 4 orale obsega sečen gozd, okoli 10 oralov je lepih njiv, 1/4 orala tvori ameriški nasad, ostali orali so sadonosnik z žlahtnim sadjem, vse skupaj ob lepi cesti 1/4 ure od kolodvora in trga Cmureka, se proda. Hiše so zidane, z opeko pokrite, vse v dobrem stanu. Dovolj je živine in kmečkoga orodja. Vpraša se naj pri Francu Jank, Polička vas št. 11, p. Jarenina, ali pa pri Andreju Stradnarju, Süssenberg, Weitersfeld pri Cmureku (Mureck). 410

Lepa vila s 5 stanovanji, trgovino, svinjakim in živinjskim hlevom, velikim dvoriščem, 2 vrta, lepa njiva in sadonosnik se proda za 12000 K. Izplačati se mora 6000 K. Novavas št. 44, pri Mariboru. 405

Slikarskega učenca sprejme g. Franjo Horvat, Maribor, Kasinogasse 2. 455

Učenec se sprejme takoj v trgovino mešanega blaga D. Tombah, Sv. Vid pri Ptuj. 456

Suhe gobe, pšenice, orehe, fišol sploh vse deželne pridelke, kupi Anton Kolenc v Celju, takojšnjo pošiljatev. 393

Malo posestvo v Spielfeldu na državni cesti, obstoječe iz travnika, njive, sadonosnika in hiše, se radi smrti po ceni pod roko proda. Latzko Ferdinand, Schoecharitengasse 5, Studenci Maribor. 303

Pozor, kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrečilo iznajti najboljšje sredstvo za rast las, t. j. Kapiflor št. 11.

Leti deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjujejo prhljaj (luskinje) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončič 3 K 60 v, dva lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Juršič, lekarnar, Pakrac Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.

Lepo posestvo 15 minut od državne ceste, pol ure od Spielfelda in št. Ilja v Slov. gor. oddaljeno 23 oralov veliko, z lepimi vinogradi, njivami, travniki, sadonosnikom in gozdom, se proda. Naprej se plača 3500 gid. Vpraša se pri g. Kranner, stolni trg (Domplata) 12, I. nastropje, Maribor. 369

Lepo posestvo obsegajoče 14 oral med tem 3 orale vinograd z lepo sidano hišo, kletjo, hlevi in gospodarskimi poslopji se v Spitaliču pri Konjicah zaradi rodbinskih razmer ugodno proda. Pojasnila daje posestnik Franc Kmecl, Celje, kovaške ulice. 379

Učenec iz poštene hiše, kateri ima veselje do trgovine in zna dobro računati, se sprejme v trgovino z mešanim blagom Franc Seršena v Ljutomeru. 366

Krožnik (Ringelspiel) v najboljšem stanu, s plinovo lučjo, dva bobna, lajne, kratko cela oprava, se proda po najnižji ceni. Oglašuje se naj osebo ali pisмено pri g. Ferdinand Feuchmeister-ju na Ščavnici sv. Ana na Krembergu blizu Cmureka. 318

Štampilje iz kavčeka, modele za predtiskarje, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gosposka ulica št. 18. Vhod: Webergasse 3.

Kupiti želim (pod lahkimi plačilnimi pogoji) hišo za trgovino v primernem kraju, ali pa tudi v najem vzeti. Ponudbe blagovoljše se naj pošlata na upravištvo „Slov. Gospodarja“. 415

Na prodaj je malo posestvo 1/2 ure od Laškega trga. Cena 4.400 K. Pogoji zelo ugodni. Natančneje se izve pri Franc-u Kokol, v Laškem. 449

Lepo posestvo

obsegajoče 19 oralov, 30 minut od Maribora, z lepo hišo in hlevi, travniki, njive in gozd se po ceni proda. Mnogo je živine, posebno svinj. Poizve se pri gosp. Leopoldu Barta, lastniku trdke Leopold Blau, Maribor, Gosposka ulica 5. 408

Proda se

veliko posestvo 1/4 ure od Maribora, obstoječo iz velikih travnikov, njiv, velikega gozda za sekati in vinogradov. Z vsem je osem poslopij, velike kleti in vse primerno orodje je zelo po ceni na prodaj. Površina 61 oralov; cena zelo ugodna. Poizve se pri gosp. Leopold-u Barta, lastnik firme Leopold Blau, Maribor, Gosposke ul. 5. 407

Izjava.

Jaz lastnoročno podpisani Ferdinand Leskovar, bivši odgovorni urednik v Mariboru izhajajočega perijodičnega lista „Slov. Gospodarja“ izjavljam stem, da obzalujem svoje uredniško nepaznost, katero sem zakrivil s tem, da sem pustil v št. 2. Slov. Gospodarja z dne 9. januarja 1908 članek pod poglavjem: Ljutomerski okraj: Vučja vas na Murškem polju; katerega vsebina tvori pregrešek razžaljenja na časti po § 491 K. Z., natisniti, s katerim so se čutili razžaljeni gg. Matej Kralj, Franc Lebar, Jože Slavič, Mat. Lebar, Anton Kardinar, vsi posestniki v Vučji vasi. Maribor, dne 19. majnika 1908.

Ferdo Leskovar.

Franc Ksaver Kantner

pilarski mojster, Maribor, Tegetthoffova cesta št. 26. izdeluje vsake vrste pile in stružnike iz najboljšega posebnega litega jekla za železniške delavnice, tovarne za stroje, za mehanike, ključavničarje in kovače. Tudi najboljše vrste žage za deske. Prevzame vsake vrste zrabljene pile in stružnike v popravu. — Opomni, da so njegovi izdelki le ročne delo. 343

Demetrij Glumac

kotlar

Ptuj, Poštna ulica in MARIBOR, Kaserngasse št. 13 priporoča spoštovanim kmetovcem kotle in najboljše brigantine, pri katerih jamč za dobro in trpešno delo. Popravki vsake vrste come in hitro. Kupujem stari baker, enak in mešing po najboljši ceni.

Ignacij Božič

krojač

v dr. Rosinovi hiši Tegetthoff-ove ceste 16 se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih oblek za gospode. Izdeluje tudi vse obleke za št. duhovščino in vse uniforme za c. kr. žel. uradnike. 419 Cene so nizke. Za dobro in točno postrežbo se jamči.